

Svenska kyrkan Eslöv
Kyrkogårdsinventering

Östra Karaby kyrkogård

augusti 2020

Östra Karaby kyrkogård

Kyrkogårdens medeltida del närmast kyrkan har historiskt haft fler gravvårdar än i dag. På gräsmattan finns några stenar från tidigt 1800-tal, men gräsytorna utan synliga gravplatsindelningar bidrar till anläggningens ålderdomliga uttryck. Utvidgningen från 1874 är i sig en symbol för den tidens befolkningsökning. Den södra delen består av en tidstypisk kyrkogårdsarkitektur, byggd på symmetri med kvarter och gravplatser i rutnätspan indelade av lågt klippta buxbomshäckar, som är typiskt för skånska kyrkogårdar.

Östra Karaby kyrkoanläggningens främsta värde är den välbehållna och sammanhållna helhetsmiljön som på ett autentiskt vis bevarar bilden av en traditionell skånsk kyrka. Helhetsmiljöns småskalighet och ålderdomliga prägel har ett högt bevarandevärde.

Kvarter A

A 5. Sten som ligger är i röd granit. Kyrkvärden Nils Olsson skänkt glasmålningen i koret ovanför altaret. I ett förut igenmuret fönster insattes denna glasmålning och invigdes 10 december 1947 av biskop Edvard Rodhe. Nils Olsson lantbrukare på Östra Karaby sydväst om kyrkan. (B)

A 6 Gammal gravsten. Ligger mot sockeln. Stenen i kalksten samt rundad ovankant med rund marmorfigur. **K.**

A 8. Nyare sten från 1938 i svart granit, privat. Håkan och Hilda Bengtsson lantbrukare på Östra Karaby 11:2. Generationsgravplats med B 1. Nuvarande ägaren är 6:e generationen på gården. (B)

Kvarter B

B 1 Äldre sten i vit kalksten, rikt utsmyckad.
Bengt Hansson och Pernilla Pålsdotter,
lantbrukare på Östra Karaby 11:2
Generationsgravplats med A 6. Återlämnad (B)

B 3 Stor gravplats med minst två generationer gravsatta. Hög sten i svart granit. En sten i vit kalksten, smal med spetsig ovan del. Tyvärr saknas en likadan vit kalksten som tidigare Gravplatsen ramas in av kantsten i grå granit. Nämndeman Nils Pålsso n o.h.h. Karna Pålsso n härstammar från Nämndemansgården, Östra Karaby 14. Stenarna från mitten av 1800 talet fram till 1920 tal. Återlämnad(K)

Kvarter C

C 1 *Kvarnägare* Nils Nilssons fem barn. Varav Per Nilsson övertog kvarnen i Östra Karaby av sin far. Kvarnen en vindmölla låg vid vägen till Vittskövle. Möllan flyttades från Rövetofta till Östra Karaby 1868 av Pers farfar. I Per Nilsson testamente från 1969 skall bl.a. ett belopp av 2000 kr avsättas till underhåll av nämnd gravplats samt hans föräldrars. Onsjö härads hembygdsförening tilldelades medel i form av "*Kvarnägare Per Nilssons fond*". Fondens avkastning används till underhåll av något kulturminne i häradet. Per Nilssons husföreståndare Carolina Olsson är också begravd här. **K.**

C 2. Ovanlig hugen sten med "flätad" baksida och sidor. Namnplatta i svart diabas. Per Pålssons i Gryttinge "enka" Bengta Jakobsdotter d. 1892. (K)

C 4. Gravsten i svart diabas, utsmyckad med kors och blommor. *Barnmorskan* Hanna Andersson. Oftast fanns det utbildade barnmorskor i varje by. Återlämnad (B)

C 3. Annorlunda gravsten i form av ett kors. Anna Hildur Jeppsson, d. 1952, syster med Harald Jeppsson (C14). En liggande sten med namnen Ola Hansson d. 1881 o.h.h. Hanna Nilsson d. 1907. *Generationsgravplats* med C 14. Släktgård är Lundagård, Östra Karaby 13. Privat (B)

Kvarter C

C 14. Generationsgravplats med C 3, Lundagård. Anders Jeppsson d. 1930. Stenen grå granit med uthuggen blomma på högra sidan. Liggande stensonen Harald Jeppsson med maka Majken. Privat. (B)

C 13 Gravplats med *stor hög sten, obeliskliknande, i svart diabas. Landstingsman Per Andersson och hustrun Sissa. Gammal stavning på byn, Ö. Karleby. Återlämnad* (B)

C 11 Kvarnägare Nils Nilsson o.h.h. Elna Nilsson. *Föräldrar till barnen på gravplats C 1. Stenen svart diabas med huggna kanter och polerad namntavla och kors med bladrankor.* (B)

Kvarter D

D 7 Handlaren N P Nilsson o.h.h. Hilda. Sonen Carl Persson o.h.h. Maria övertog affären i Östra Karaby efter fadern. *Carl Persson blev den sista handlaren*, affären lades ner 1960 och delar av den *äldsta inredningen skänktes till hembygdsmuseet Gamlegård i Billinge*. Affären låg mitt i husraden i byn och är nu privatbostad. Carl Perssons syster är också begravd här. (B)

D 8 Liggande svart sten på gravplats kantad av svart stenram. Familjegrav över Nils och Hedvig Nyberg. *Farföräldrar till Ingrid Schrewelius f. Nyberg 1920-2005*. Hon var en känd TV profil på 1960-70 talet. Rapporterade mode från de kända modehusen i Europa och var den första kvinnliga TV- reportern. Återlämnad (B)

D 9 Sten i svart diabas från tidigt 1900- tal. Ovanlig titel "Husägaren" Nils Månsson och hustrun Johanna Månsson. Återlämnad (B) På den tiden var det tydligen fint att vara husägare.

E 1
Stor gravplats med robust kantsten av grå granit. I mitten en liggande sten i samma material. Har tidigare varit stående. Järngrind leder in till gravplatsen. Nämndemannen Jöns Olsson o.h.h. Hanna Olsson. Ägare till gården Backåsa, Östra Karaby 6. Den stora ljuskronan i kyrkan insattes 1925 med donationsmedel från Jöns Olsson. Döttrarna Hilma och Alma övertog Backåsa efter fadern. Hilma och Alma donerade också medel 1967 till ombyggnaden av nuvarande orgeln. Privat. (B)

E 10b
Modern sten i grå granit, platsen kantad med buxbom. Kyrkvärden Henrik Svensson och hustrun Evy. Vid den renoveringen av kyrkan 2019 påträffades under orgeln, betongfundament med kyrkvärdarnas namn från 1967. Henrik Svensson var ett av namnen, var kyrkvärd under 1960-70- talen. Privat (B)

E 17

Gravplats kantad av buxbom med en stor liggande sten och två mindre. Rasmus Larsson var fjärdingsman i Östra Karaby. Han var också postman och skomakare. Dottern Ida Rasmusson övertog föräldrahemmet och bodde där fram till sin död 1982.

Privat (B)

E 16

Gravplats kantad av buxbom med liggande sten i svart diabas. Kyrkvaktmästare Nils Jönsson och hustrun Anna Jönsson. Paret var kyrkvaktmästare i Östra Karaby under första halvan av 1900-talet. Familjen bodde i den gamla folkskolan på kyrkans parkeringsplats, huset revs 1956. Sonen Nils Gunnar Rittinge har i sina memoarer skrivit om livet i bygden från 1920-talet fram till 1950-talet.

Publicerade i Onsjö härads hembygdsförenings årsbok

”Onsjöbygden” Nils Gunnar Rittinge har också skänkt en oljemålning över den gamla folkskolan, som var hans barndomshem, till Östra Karaby kyrkstuga. Återlämnad (B)

F 8

Nutida gravsten i grå granit. Alvar och Ally Nilsson. Ally var kyrkvård under 1970- 80 talet. *Ally skänkte en julkrubba till Östra Karaby kyrka., köpt i Israel på en studieresa tillsammans med Reslöv- Östra Karaby Lekmannakår. Privat (B)*

H 11 och 12

Sten i grå granit står ensam i en gräsgravplats. Korpral Nils Persson och hustrun Kristina. Baksidan av stenen finns döttrarnas namn. Återlämnad (B)

H 7

Liten gravplats med grå kantsten med en enkel liggande gravsten.

Sömmerskan Kerstin Nilsson. Från 1950. Hon bodde i ett litet hus mitt i byn, revs på 1970-talet. Återlämnad (B).

H 20

Ensam sten i röd granit från tidigt 1900-tal. Johanna Borgquist, barnmorska. Bodde i huset som idag är kyrkstugan, tillsammans med dottern Olga. Som vuxen bodde Olga kvar i föräldrahemmet, jobbade som skolstäderska och lite av alltiallo i byn. Hon köpte den gamla folkskolan av kommunen för en krona och skänkte den till kyrkan. 1956 kunde där beredas plats för parkeringen. Några år senare var hon pådrivande att småskolan kunde byggas om till församlingshem, som invigdes 1967. Återlämnad (B)

H 6

Två små liggande stenar i svart diabas från mitten av 1900-talet. Platsen kantad av buxbom. Tegelbruksarbetaren Per Nilsson och hustrun Kerstin. Per Nilsson arbetade på Marieholms tegelbruk. Återlämnad (B)

H 21

Gravplats med annorlunda buxbomsplantering.
Småbrukaren Per Svensson och hustrun Elna.
Återlämnad (B)

Invid Kyrkan/Vapenhuset

Två järnkors. Det stora korset från 1840-talet och det mindre från
1865. (K)

K 3.

Gräsgravplats med sten i svart diabas. Smedmästare Alfred Holmkvists familjegrav. Sonhustrun skänkt oljemålningen i Östra Karaby kyrkstuga föreställande byns smedja från 1940-talet.

K

Gravstenar på gräsplanen söder om kyrkan, de allra flesta, är från mitten av 1800-talet. Många av stenarna har mycket svårläst text.